

Pípající jeseteři: kudy plavou, kde jsou a co jim vadí?

Od dubna 2024 probíhá po dobu tří let v slovensko-maďarské části Dunaje (včetně Starého Dunaje, Nátokového a Odpadového kanálu VD Gabčíkovo) významná vědecká studie zaměřená na zjištění migrační prostupnosti Dunaje pro reofilní (proud milující) ryby. V současnosti již v Dunaji plavou naznačení jeseteři malí (*Acipenser ruthenus*), kteří dostali vědeckou vysílačku, aby mohli nepřetržitě „hlásit“ svoji aktuální pozici v toku. To umožňuje vytvořená soustava podvodních přijímačů signálu, které se nacházejí na vodních stavbách, ale i ve volných částech toku Dunaje. Cílem aktivity je zjistit co možná nejvíce informací o pohybu jeseterů projektovým územím. Zjistit, kudy ryby plují, kde se zdržují, kudy naopak nemohou plout, protože narazily na nepřekonatelnou migrační překážku. „Pípající“ jeseteři nám tak mimo jiného pomohou ukázat, jak velkým problémem pro jejich život je právě přítomnost a provoz významných migračních překážek, které se v slovensko-maďarském úseku Dunaje nachází – vodních děl Čunovo, Gabčíkovo a Dunakiliti. Nikdo totiž spolehlivě neví, zda a kudy by jeseteři mohli tyto vodní stavby překonat. V blízké budoucnosti by k „pípajícím jeseterům“, měli přibýt další reofilní (proud milující) druhy ryb - parma obecná nebo bolen dravý.

Aktivita probíhá v rámci mezinárodního LIFE projektu „Živé řeky“ (101069837/LIFE21-IPE-SK-Living Rivers), kde je Slovenský rybářský svaz aktivním partnerem a podporovatelem aktivity. „Pípajícího“ jesetera rybáři poznají podle bílé plastové značky s číslem umístěné za prvním paprskem prsní ploutve (viz obrázek níže) – nelze tak značku přehlédnout.

Velice prosíme tedy všechny rybáře o pomoc, spolupráci. Když nějakého „pípajícího jesetera“ se značkou v prsní ploutvi ulovíte, opatrně s ním prosím manipulujte, ideálně na rybářské podložce či jen ve vodě. Vyndejte mu háček z úst a pusťte jesetera na zpět do jeho dunajského domova. Naši „pípající“ jeseteři představují pro nás zdroj velice cenných, ničím nenahraditelných informací. Prosíme, buďte na ně opatrní. Nabízíme možnost spolupráce na výzkumu s našim projektovým partnerem, který aktivitu zastřešuje - Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod (FROV JU). Stačí když rybář „pípajícího“ jesetera uloví, vyfotí jesetera i s jeho značkou (včetně čísla) na prsní ploutvi, jesetera opatrně pustí zpět do toku a informaci o čísle značky, datumu a místu ulovení pošle na e-mailovou adresu Dr. Bořka Drozda: drozd@frov.jcu.cz. Tento rybář pak obdrží od FROV JU upomínkové propagační předměty, a navíc mu bude sděleno i křestní jméno „jeho“ jesetera, aby věděl, s kým se setkal.

Mockrát děkujeme.

Petrův zdar.

RNDr. Bořek Drozd, Ph.D.
akademický pracovník

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta rybářství a ochrany vod
Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický
Laboratoř sladkovodních ekosystémů
Husova třída 458/102, 370 05 České Budějovice
T/ +420 387 77 4652
M/ +420 737 22 1929
E/ drozd@frov.jcu.cz, borekdrozd@seznam.cz,
www.frov.jcu.cz

Fotky:

01: Vědci z Fakulty rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích měří, váží a značí jesetery malé určené pro telemetrickou studii migrační prostupnosti slovensko-maďarské části Dunaje. (autor: Filip Ložek)

02: Detail přední části těla „pípajícího“ jesetera malého s identifikační plastovou značkou s číslem aplikovanou v prsní ploutvi. Podle ní každý rybář pozná, že se jedná o nesmírně důležitou VIP rybu. (autor: Bořek Drozd)

03: „Pípající“ jeseter malý se značkou a vysílačkou připravený k vypuštění zpět domů do Dunaje. (autor: Filip Ložek)

